

Syksyllä 2010 alkavat syventävien opintojen projektit

Projektien yksityiskohtaiset esittelyt ovat nähtävissä tiedekunnan verkkosivuilla ja ilmoitustaululla. Projekteihin ilmoittaudutaan lomakkeella, jota saa Porthanian 3. krs:n lomakehyllyköstä, tiedekunnan verkkosivuilta (kohdasta opiskelu->lomakkeet) sekä opintoneuvojalta. Lomake palautetaan tentti-ilmoittautumislaitokseen tai opintoneuvojalle. **Viimeinen ilmoittautumispäivä** on pe **30.4**. Alla olevasta luettelosta ilmenevät kunkin projektin teema, johtaja/johtajat, projektintentin tutkintovaatimukset sekä esittelytilaisuuden aika ja paikka, mikäli esittelytilaisuus järjestetään.

Tiedekuntaneuvoston 7.12.2000 hyväksymissä toimenpidesuosituksissa mainitaan mm. seuraavaa. Projektiryhmän enimmäiskoko on 15 opiskelijaa; vain poikkeuksellisesti aine voi järjestää tätä suuremman projektin. On suotavaa, että opiskelija ilmoittaa hakemuksessaan ensisijaisesti valitsemansa projektin lisäksi kaksi vaihtoehtoista projektia.

Projektiryhmän vähimmäiskooksi suositellaan viittä opiskelijaa. Mikäli oppiaineessa ei osanottajien vähyyden vuoksi voida järjestää projektiopetusta, opiskelijoille on järjestettävä mahdollisuus suorittaa syventävät opinnot projektin ulkopuolella sekä tarjottava heille riittävästi työnohjausta.

Esineoikeus

Projektin teema: Käyttöoikeudet, rasitteet ja leasing-rahoitus

Projektin johtaja: prof. Jarno Tepora. Projektiiin osallistuu myös Esa Hakkola.

Esineoikeuden projektin **esittelytilaisuus** pidetään to **22.4.2010** klo 11-12 salissa P 417.

Nykyaikaisessa oikeuselämässä erilaisilla käyttöoikeuksilla on kasvava merkitys. Esimerkiksi erilaisissa rakentamis-, rahoitus- ja kiinteistönkäyttöjärjestelyissä käyttöoikeudet projektin kohteena oleviin kokonaisuuksiin muodostavat yhä keskeisemmän osan järjestelyä. Samaan aikaan käyttöoikeuksien verotuksellinen, kirjanpidollinen ja siviilioikeudellinen hahmotustapa on eriytymässä, kun käyttöoikeudet ovat luonteeltaan ja kestoltaan monesti yhä lähempänä täysimittaista omistusta. Voidaankin puhua esimerkiksi kirjanpidollisesta, taloudellisesta tai verotuksellisesta omistuksesta, vaikka perinteisen siviilioikeuden näkökulmasta kyse olisi ”vain” käyttöoikeudesta. Kirjanpitoa koskevat IFRS-säännökset tuovat aihepiiriin oman, entistä kansainvälisemmän sävynsä.

Projektin aiheet liittyvät erilaisten varallisuusobjektien – irtaimen, kiinteän ja immateriaaliobjektien – hyödyntämiseen käyttöoikeuden tai muun erityisen oikeuden avulla. Tarkasteluun tulevat erilaisten erityisten oikeuksien sekä perustamiset että tällaisten oikeuksien vaihdanta, ja näihin liittyvät sivullissuojakysymykset. Projektissa perehdytään leasing-rahoitukseen, vuokraoikeuteen, lisenssioikeuteen, vastikkeettomaan käyttöoikeuteen, eläkeoikeuteen, metsänhakkuuoikeuteen ja erilaisiin irrottamisoikeuksiin. Näiden subjektiivisten rajoitettujen esineoikeuksien lisäksi tärkeänä tutkimuskohteena ovat yhtäältä rasitteet ja toisaalta yhteistyösopimukset ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset yhteisjärjestelyt. Näiden merkitys on kasvanut laajojen korttelialueita koskevien rakennusprojektien hallinnoinnissa. Projektissa perehdytään myös leasingin hyväksikäyttöön eri muodoissaan. Tarkasteluun tulevat muun muassa sale and lease back ulkoistamis- tai rahoitusjärjestelynä ja leasingin hyödyntäminen osana projektirahoitusta.

Projektitöiden kohdealueena voivat olla mm. liikehuoneistojen vuokrauksesta annetun lain pakottavuus, kauppa rikkoo vuokran periaatteen kestävyys, rahoitusleasing –itsenäinen sopimustyyppi, autopaikkarasitteet, käyttöoikeus ja maanalainen rakentaminen jne. Projektin tavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa, analysoida ja perustella projektin aihepiiriin kuuluvia asioita projektitöissään asiantuntevasti.

Opiskelijan oma projektin teemaan liittyvä aihe on mahdollinen ja suositeltava, mutta projektin puitteissa annetaan kattava esimerkkilista teemoista. Edellytysten täytyessä tutkielman kirjoittamisen omasta aiheesta voi aloittaa jo kesällä.

Projektin alustava ohjelma (ajankohtiin voi tulla muutoksia):

Kevät 2010: Heti projektin osallistujien valinnan jälkeen pidetään lyhyt kokoontuminen, jossa tarkastellaan osallistujien mahdollisuuksia aloittaa projektin suoritusten tekeminen jo kesän aikana ja jaet

Syyskuu 2010: Projektin alkukokous ma 6.9.2010 klo 8–12 P 668

Alkuluennot ma–to 9.9.2010–16.9.2010 klo 14–16 P 668.

Marraskuu 2010: Projektiseminaari viikolla 22.11.2010–23.11.2010 klo 8–14 P 668

Joulukuu 2010: Dispositioseminaari 13.12.–14.12.2010 klo 8–16 P 668

Tammikuu 2011: Seurantakokous 7.2.2011 klo 08–12 P 668

Toukokuu 2011: Loppuseminaari toukokuun lopussa.

Projektitentti

Projektitentti suoritetaan tenttiakvaariossa omaan tahtiin niin, että projektitentti on suoritettu tammikuun 2011 loppuun mennessä. Projektintentin suorituksen voi aloittaa sopimuksen mukaan heti, kun projektin osallistujat on valittu. Projektintentin suorittamista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa suositellaan painokkaasti.

Projektintentin tutkintovaatimukset:

Projektitentti suoritetaan kahdessa osassa:

I Osa (n. 630 sivua)

1. **Saarnilehto, Ari:** Vuokraoikeus (2006) ja **Tepora, Jarno:** Irtaimen esineen vuokralleottajan sivullissuojasta. JJ Peltonen 1999 s. 275–293

2. **Wirilander, Juhani:** Maanvuokraoikeus (1993) s. 1–242.

3. **Wirilander, Juhani:** Rasitteesta maankäyttömääräyksenä (1979) s. 7–95 ja 731–783;

Hyvönen, Veikko O.: Kiinteistönmuodostamisoikeus II (2001) s. 505–575 ja **Tepora, Jarno:** Kiinteistön kolmiulotteisesta omistus- ja hallintajärjestelyjen toteuttamisesta. DL 2009 s. 364–377 sekä hallituksen esitys kaivoslaiksi (HE 273/2009) s. 6–66

II Osa (867 s)

4. **Tepora, Jarno – Kaisto, Janne – Hakkola, Esa:** Esinevakuudet (2009) s. 37–454.

5. **Millqvist, Göran:** Finansiell leasing (1986)

6. **Tepora, Jarno:** Tavanomaisen irtaimen esineen sale and lease back –järjestelystä vakuustarkoituksessa. JJ Havansi 2001 s. 322–350, **Tepora, Jarno:** Kiinteistöleasingin käytöstä sale and lease back –järjestelyssä. BLF 2007 s. 3–44 ja **Tepora, Jarno:** Onko irtaimen esineen rahoitusleasing vakiintunut erityisrahoitusmuoto? Korkein oikeus 1809-2009 (2009) s 569–600.

Finanssioikeus

Läsåret 2010-2011 ordnas ett tvåspråkigt projekt i finansrätt med temat "Det finska skattesystemets konkurrenskraft och strukturella utveckling - Suomen verojärjestelmän kilpailukyky ja rakenteelliset uudistustarpeet". Projektet leds av professor Olli Ryyänen biträdd av assistenten.

Projektet fokuserar på det finska skattesystemets konkurrenskraft och behov av nyreglering i belysning av den senaste internationella utvecklingen och pågående aktuellt finskt reformarbete. Temat täcker strukturella utvecklingsbehov såväl i företagsbeskattningen och kapitalinkomstbeskattningen som kärnan för personbeskattningen. Dessutom behandlas teman i anslutning till arvs- och gåvoskatt, särskilda skatteslag och punktskatter, rättssäkerhetsfrågor i beskattningsförfarandet samt de allmänna lärorna. Avhandlingsrubrikerna kommer att ha en rättsdogmatisk, komparativ och skattepolitisk ansats.

Projektarbetet begynner hösten 2010 med introduktion 29.9. kl. 17-20 i P669. Metodundervisning ges 30.9., 1.10. och 4.10. kl. 8,30-12 i P668 samt 5.10. kl. 8,30-12 i P669. Härefter sker rubrikval 6.10. kl. 17-20 i P669. Sedan följer dispositionsseminarium med övningsarbeten 3.11., 10.11., 17.11., 24.11., 1.12., 8.12. och 15.12. kl. 17-20 i P669. Studerande får kontinuerlig handledning med avhandlingsskrivandet. Projektet avslutas våren 2011 med seminariepresentationer 30.3., 6.4., 20.4., 27.4., 4.5. och 11.5 kl 17-20 i P669 samt 18.5. kl. 17-20 i P518 och färdigställande av avhandlingarna. Till projektet valda studerande informeras om projektarbetets detaljerade gång email.

Deltagarantalet i projektet är begränsat till 12 varav finskspråkiga studerande får vara lika många som svenskspråkiga. Till modersmålet finskspråkiga studerande får självfallet tenta projekttent, utarbeta och framföra sina presentationer liksom också skriva avhandlingen på finska.

Fordringarna för projekttenten fastställs 1.9.2010. Till projektet valda studerande kan avlägga projekttentamen som sommarent enligt särskild överenskommelse.

Tilläggsinformation om projektet ges under mottagningstid P642 onsdagar 16-17, telefon 191 22 470 eller per e-mail olli.ryynanen@helsinki.fi.

Kauppaoikeus

Projektin teema: Kuluttajaoikeus kohti täysharmonisointia

Projektin vetäjä: yliopistonlehtori Klaus Viitanen

Projektin **esittelytilaisuus** pidetään salissa P IV maanantaina **26.4.** klo 14-15.

Projektin tavoitteet: Projektin tavoitteena on perehdyttää sen osanottajat keskeisiin kuluttajaoikeudellisiin kysymyksiin. Erityistä huomiota tullaan kiinnittämään kuluttajaoikeudellisen sääntelyn taustalla vallitseviin yhteiskunnallisiin jännitteisiin, lainsäätäjän valittavina oleviin erilaisiin sääntelykeinoihin sekä voimassa olevaan kotimaiseen ja EU-oikeudelliseen kuluttajalainsäädäntöön. Tarkastelun kohteena on myös EU:ssa käynnistynyt

pyrkimys jäsenvaltioiden kuluttajalainsäädäntöjen täysharmonisointiin ja sen vaikutukset perinteiseen suomalaiseen ja pohjoismaiseen kuluttajansuojaan.

Käsiteltäviä asioita (mm.):

- 1)Markkinointia koskeva sääntely vuoden 2005 markkinointidirektiivin implementoinnin jälkeen
- 2)Kuluttajasopimuksia koskevien ehtojen sääntely ja sovittelu
- 3)Kulutustavaroiden kauppa ja kulutuspalveluiden hankinta
- 4)Koti- ja etämyynti
- 5)Kuluttajien oikeuksia koskevan direktiiviehdotuksen hyväksymisen mahdolliset vaikutukset kuluttajasopimusoikeuteen
- 6)Kulutusluottoja koskeva sääntely ja uuden kulutusluottoja koskevan direktiivin vaikutukset
- 7)Kuluttajariitojen ratkaiseminen tuomioistuimissa ja niiden ulkopuolella
- 8)Yli jäsenvaltioiden rajojen tapahtuva kulutushyödykkeiden tarjonta ja hankkiminen sekä sen kuluttajaoikeudelliselle sääntelylle asettamat haasteet

Projektin ohjelma:

Projektin alkukokous	Ma 13.9.2010 klo 12-14	P 417
Johdantoluennot (englanninkieliset)	Ma-pe 27.9 -1.10.2010 klo 16-18 kuul. 8.10 klo 16-18 ja 15.10 klo 18-20	P IV P IV
Käytäntöön perehdyttäminen	Ma-ke 8-10.11.2010	
Tutkielmaseminaarit		
-tutkimussuunnitelman laatimisopastus	Joulukuun alku 2008	2h
-oikeuslähteiden etsimisopastus	Joulukuun alku 2010	4h
-tutkimussuunnitelmien käsitteleminen	Ma-pe 31.1.-4.2.2011 klo 12-16	P 417
-seurantaseminaari	Ma-pe 23-27.5.2011 klo 12-16	P 417

Projektitentti:

Tentti voidaan haluttaessa suorittaa kahdessa eri osassa myöhemmin tarkemmin ilmoitettavalla tavalla. Osasuoritusten hyväksymisen edellytyksenä on kuitenkin se, että opiskelija saa molemmista osasuorituksista vähintään puolet maksimipisteistä.

Tutkintovaatimukset (yhteensä n. 1200 sivua):

- 1)Viitanen, Klaus: Nuoret ja markkinointi. Teoksessa Nuoren oikeudet (toim. Marjukka Litmala ja Mirva Lohiniva-Kerkelä), Jyväskylä 2005, s. 155-231.
- 2)Paloranta, Paula Markkinointioikeus käytännössä, Tampere 2008, s. 1-137, 185-224 ja 249-271.
- 3)Loos, Marco Review of the European Consumer Acquis, Munich 2008
- 4)Micklitz, Hans – Reich, Norbert – Rott, Peter Understanding EU Consumer Law, Oxford 2009
- 5)European Review of Private Law, n:1/2010 s. 1-127 (kuluttajaoikeutta koskeva erikoisnumero, saatavana myös sähköisessä muodossa osoitteesta <http://www.kluwerlawonline.com>)
- 6)Reich, Norbert Crisis or Future of European Consumer Law? Teoksessa The Yearbook of Consumer Law 2009 (toim. Deborah Parry ym.), Farnham 2008, s. 3-67.
- 7)Lindholm, Per Henrik Gruppatalan i Sverige, Vällingby 2008, s. 25-283
tai
Hensler, Deborah – Hodges, Christopher – Tulibacka, Magdalena (toim.)

Lääkintä- ja bio-oikeus

Aineen vastuuopettajan, professori **Raimo Lahden** kanssa voi neuvotella yksilöllisesti määräytyvän projektin aloittamisesta, jolloin ohjaukseen osallistuu myös muita aineen tutkijoita. Projektiin osallistumisen edellytyksenä on aineen valinnaisopintojen suorittaminen, ja lisäksi pääsääntöisesti vaaditaan, että asianomainen on suorittanut myös aineen harjoitusseminaarin.

Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus

Projektin teema: Ympäristö- ja energiaoikeus, Ilmasto-oikeus ja energia

Projektin johtaja: Prof. Ari Ekroos

Muut opettajat: ympäristöoikeuden tohtorikoulutettavat Eeva-Maija Pusa ja Inga-Liisa Paavola

Ajankohta: sl 2010 - kl 2011

Tavoitteet:

Projektin tavoitteena on selvittää ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumista koskevaa oikeudellista sääntelyä laaja-alaisesti. Tarkastelun eräänlaisena lähtökohtana ovat kansainvälisoikeudelliset sitoumukset ja Euroopan unionin ilmastonmuutokseen liittyvä politiikka ja sääntely. Toisaalta tarkastellaan erittäin laajasti ymmärrettynä kansallisia lainsäädännöllisiä toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa. Erityisenä tavoitteena on hahmottaa missä määrin uudet ilmasto-oikeudelliset tavoitteet vaikuttavat perinteiseen ympäristö- ja energiaoikeuden kenttään, sekä tuoda esiin perinteisen sääntelyn mahdollisia ristiriitoja ilmastotavoitteiden suhteen.

Sisältö:

Teeman lähestymistapa: Kansallinen, ylikansallinen sekä vertaileva näkökulma.

Erityisteemoja:

- Uusiutuvat energialähteet (tuuli- ja vesivoima sekä bioenergia) ja sääntely
- Pienvoimatuotantoon liittyvät oikeudelliset kysymykset (ympäristö- ja energiaoikeuden näkökulmasta)
- Taloudelliset ohjauskeinot oikeudellisesta näkökulmasta (verot, tukimuodot tuet ja syöttötariffit)
- Hiilidioksidin talteenottoon ja varastointiin (CCS) liittyvät oikeudelliset kysymykset
- Energiatehokkuuden parantamisen sääntely ja sääntelyongelmat (teollisuus/rakentaminen)
- Yhdyskuntasuunnittelu ja ilmasto-oikeudelliset haasteet
- Tuotantoa ja kulutusta koskeva sääntely (esim. EuP-direktiivi)
- Päästökauppaa koskeva uusi sääntely eri näkökulmista

Opetusmuodot:

Projekti koostuu seuraavista osasuorituksista:

- projektitentti (10 op)
- projektiseminaarit ryhmätöineen ja harjoitusaineen kirjoittaminen (10 op)

- metodiseminaari (5 op)
- tutkielma (40 op)

Omaehtaisella opiskelulla ja tutkimuksella sekä päätoimisella sitoutumisella projektiin on ratkaiseva merkitys onnistuneeseen projektin loppuun suorittamiseen.

Projektiin voidaan hyväksyä enintään noin 10 - 15 opiskelijaa.

Projektiin osallistuminen:

Projektiin voi osallistua siihen normaalin hakemusmenettelyn jälkeen tähän projektiin hyväksytyt opiskelijat. Projektin suorittaminen edellyttää täyspäiväistä sitoutumista projektiopintojen harjoittamiseen projektille varattuna aikana. Jos opiskelija ei saa tutkimussuunnitelmaansa laadittua sille projektissa sovituksessa ajassa, katsotaan opiskelijan keskeyttäneen projektin suorittamisen. Tutkielma tulee saattaa loppuun projektin aikana (lkv. 2010-2011). Tutkielman tulee pääsääntöisesti olla valmis viimeistään toukokuussa 2011.

Toteutustavat:

Syyslukukaudella alkaa projektiseminaari, joka jatkuu kevätlukukauden alussa.

Projektiseminaari aloitetaan ryhmätyöllä, jossa kirjoitetaan vaihtoehtoisesti joko aineellisoikeudelliseen ongelmaan paneutuva seminaarityö.

Syventäviin opintoihin kuuluvassa ympäristö- ja energiaoikeuden metodiseminaarissa käsitellään ympäristöoikeudelle ominaisia tutkimusmetodeja ja opiskelijat laativat seminaarityön.

Projektiseminaariin kuuluu tammikuussa 2011 esiteltävä opiskelijan laatima harjoitusaine asiakokonaisuuteen liittyvästä aiheesta. Kevätlukukauden aikana opiskelijat esittelevät vastaavalle opettajalle tutkimussuunnitelmansa. Graduseminaari, jossa opiskelijat esittelevät tutkielmansa aihepiiriä pidetään maaliskuussa 2011.

Alkukokous: 8.9.2010 klo 14-18, P444.

Projektiseminaari, aloitus, ke 8.9.2010 klo 14-18, P444

Projektiseminaari I vaihe: ti, to 28.9.2010 - 5.10.2010 klo 14-18, P444

Metodiseminaari I vaihe: ti, to 19.10.2010 - 28.10.2010 klo 14-16, P444

Metodiseminaari II vaihe: ti 7.12.2010 klo 14-16, P518; to 9.12.2010 klo 16-18, P444

Projektiseminaari II vaihe: ti, to 18.1.2011 - 25.1.2011 klo 14-18, P444

Graduseminaari: ti, to 8.3.2010 - 17.3.2011 klo 14-18, P444

Yritys- ja organisaatiokäyntejä projektin alueelta erikseen ilmoitettavina aikoina

Projektin kotisivut: <http://sites.google.com/site/ympenergiaprojekti2010/>

Suoritustavat:

Projektitentti (10 op)

Projektiseminaarit (10 op)

Tutkielma (40 op)

Metodiseminaari (5 op) (mahdollista suorittaa myös joku muu metodiseminaari)

Arvostelu:

Kirjatentti: numeerinen asteikko 0-5

Harjoitusaine: hyväksytyt – hylätty

Tutkielma: pysyvääsmääräysten mukaisesti

Projektitentti:

- vaatimukset ilmoitetaan myöhemmin

Kuulustelijat: Ekroos, Pusa ja Paavola

Oikeushistoria

Projektin teema: Modernin prosessin juuret: vertailevia näkökulmia länsimaisen oikeudenkäytön historiaan.

Projektin johtaja: prof. **Heikki Pihlajamäki**

Projekti alkaa sl. 2010.

Projektin sisältö:

Syventävien opintojen projektissa käsitellään länsimaisen oikeudenkäytön historiaa. Ajallisesti tarkastelu keskittyy varhaiseen uuteen aikaan (1500–1800) ja uusimpaan aikaan (1800- ja 1900-luvut). Oikeudenkäytön historialla tarkoitetaan prosessuaalisia murroksia sekä tuomioistuinten ja oikeudellisten professioiden (tuomarit, asianajajat, syyttäjät) kehitystä. Oikeuskehitystä tarkastellaan projektissa **kansalliset rajat ylittävästä** näkökulmasta. Kansallisvaltion tasolla tapahtuvia oikeudellisia muutoksia arvioidaan eurooppalaisen, länsimäisen ja globaalien kehityksen valossa.

Projektin aihepiiri on ajallisesti ja maantieteellisesti laava. Metodologisesti aihetta lähestytään modernin oikeushistorian tapaan **vertailevasta näkökulmasta**. Projektin opetuksessa ja tutkielmissa kiinnitetään huomiota oikeuden ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen. Vertailevassa tutkimuksessa poliittisten, kulttuuristen ja sosiologisten tekijöiden huomioon ottaminen on välttämätöntä.

Projektin kulku:

Projektin esittelytilaisuuksissa jaetaan **esimerkinomainen lista mahdollisista gradujen aiheista** (lista on sittemmin saatavilla oikeushistorian opettajilta ja opintotoimistosta).

Vielä ennen kesää projekti kokoontuu ”kick-off” -tilaisuuteen, jossa sovitaan syksyn ohjelmasta alustavasti. Myös tutkielman aiheista voidaan sopia jo tuossa vaiheessa. Projektin alkuopetukseen kuuluu mm. metodiopetusta sekä tiedonhaku- ja esiintymiskoulutusta syyskuun aikana. Lokakuussa pidetään intensiiviseminaari, jossa käsitellään opiskelijoiden aiheita miellekarttasessioissa. Opiskelija laatii **miellekartan** (mind map) alustavan tutkimusaiheeseensa perehtymisen pohjalta ja esittelee sen seminaarissa. Miellekartan perusteella laaditaan tutkimuksen alustava rakenneluonnos. Marras- ja joulukuussa projekti kokoontuu seminaari-istuntoihin, joissa opiskelijat esittelevät töitään. Kevät käytetään intensiiviseen tutkimus- ja kirjoitustyöhön, minkä ohessa säännölliset seminaarit jatkuvat. Tavoitteena on saada gradu valmiiksi vuoden aikana.

Projektiin ovat tervetulleita myös sellaiset opiskelijat, jotka suunnittelevat ja tulevat olemaan ehkä osan vuodesta vaihdossa. Heille räätälöidään oma ohjelma.

Projektin suorittamistapojen uudistuksessa on hyödynnetty aikaisempien lukuvuosien projekteista saatuja hyviä kokemuksia. Opiskelijoilla on halutessaan mahdollisuus korvata kirjatentti kirjoittamalla projektin ajalta tutkimuspäiväkirja, jossa hän hyödyntää tiettyä annettua metodi- yms. kirjallisuutta. Tämä tutkimuspäiväkirja arvostellaan oppimispäiväkirjan lailla.

Projektiin kuuluvaa metodiopetusta täydentää osanottajien mahdollisuus osallistua oikeushistorian jatkokoulutusseminaariin. Tehokkaaksi havaittua **gradutuutorointia** jatketaan myös tässä projektissa.

Projektin teemoja pyritään mahdollisuuksien mukaan liittämään myös muihin oikeushistorian oppiaineen piirissä vireillä oleviin tutkimushankkeisiin. Gradujen tai niihin perustuvien artikkelien julkaisemista kannustetaan.

Projektiin hyväksytyille opiskelijoille tiedotetaan erikseen sähköpostitse ohjelmasta, sen ajasta ja paikasta.

Projektitentti voi suorittaa kerralla tai osissa ja kirjat voi korvata referaateilla tai esseekirjoituksilla opettajien kanssa sovitulla tavalla. Lista tentin vaatimuksista annetaan esittelytilaisuuksien yhteydessä ja on sittemmin saatavilla oikeushistorian opettajilta ja opintotoimistosta.

Oikeussosiologia

Projektin teema: 2000-luvun sosiaalinen kansalaisuus

Projektin johtaja: Dos. Toomas Kotkas

Oikeussosiologian **projektiesittely** on ke **21.4.** klo 11-12 P518:ssa.

Projektissa tarkastellaan sosiaalisen kansalaisuuden muutoksia 2000-luvun hyvinvointivaltiossa. Toisen maailmansodan jälkeen rakennettujen eurooppalaisten hyvinvointivaltioiden myötä kansalaisuus alkoi näyttäytyä uudella tavalla. Kansalaisuus ei määrittynyt enää yksinomaan kansalais- ja poliittisten oikeuksien kautta, vaan kansalaisilla katsottiin olevan myös oikeus tietynasteiseen sosiaaliseen turvallisuuteen. Työmarkkinoiden muutos, väestön ikääntyminen, uusi julkishallinnollinen ajattelu ja globalisaation eri ulottuvuudet ovat 2000-luvulle tullessa kuitenkin aiheuttaneet muutoksia perinteiseen sosiaaliseen kansalaisuuteen. Konkreettisesti tämä ilmenee esimerkiksi keskusteluna lasten oikeuksista, vanhusten asemasta sosiaalihuollossa, raskaana olevien päihdeongelmaisten naisten pakkohoidosta, ulkomaalaisten oikeudesta toimeentulotukeen, työttömien työnhakijoiden aktivoinnista jne.

Projektiin osallistuvat opiskelijat tarkastelevat tutkielmissaan sosiaalisen kansalaisuuden muutoksia valitsemansa kansalaisryhmän kautta (lapset, vanhukset, vammaiset, työttömät, päihdeongelmaiset, ulkomaalaiset jne.). Tarkoituksena ei ole tehdä lainopillisia töitä, vaan tarkastella aiheeseen liittyvää lainsäädäntöä, esitöitä, työryhmäraportteja, politiikkaohjelmia ja muuta virallisaineistoa diskurssianalyysin ja relevantin yhteiskuntateoreettisen kirjallisuuden avulla. Tavoitteena on vastata kysymykseen, mitä kaikkea sosiaalinen kansalaisuus on 2000-luvulla.

Projektin ohjelma: Projekti alkaa sl 2010 ja ensimmäinen tapaaminen on pe 17.9. klo 14–16 P518:ssa. Syksyn ohjelmasta ja muista tapaamisajankohdista sovitaan ensimmäisellä kerralla.

Projektitentti kirjallisuus: (yht. n. 1400 sivua)

1. **Tuori, K. – Kotkas, T.:** Sosiaalioikeus (2008), s. 1-306.
2. **Helne, T. et al.:** Sosiaalinen politiikka (2003)
3. **Hvinden, B. – Johansson, H. (toim.):** Citizenship in Nordic Welfare States (2007)
4. **Taylor-Gooby, P.:** Reframing Social Citizenship (2008)
5. **Taylor-Gooby, P. (toim.):** New Risks, New Welfare: The Transformation of the European Welfare State (2004)
6. **Niemi-Kiesiläinen, J. et al. (toim.):** Oikeuden tekstit diskursseina (2006), s. 9-41.

Perhe- ja jäämistöoikeus

Projektin teema: perhe- ja perintöoikeuden arvot

Projektin johtaja: siviilioikeuden professori Urpo Kangas. Projektin **muut opettajat** siviilioikeuden dosentti, yliopistonlehtori Tapani Lohi, assistentti Pekka Tuunainen ja tohtorikoulutettava Sanna Koulu.

Projektin **esittelytilaisuus:** Keskiviikkona **21.4.2010** alkaen kello 12.15 – salissa P 417.

Projektin sisältö: Perhe- ja perintöoikeuden syventävien opintojen projektissa lukuvuonna 2010-2011 keskitytään tarkastelemaan sitä, minkälaisien arvojen varassa perhe- ja perintöoikeudelliset ratkaisut lepäävät. Aiheen valinta on perusteltua monestakin syystä. Perhe- ja jäämistöoikeudelle on tunnusomaista vahvat arvosidonnaiset kannanotot heikomman osapuolen suojaamiseksi lainsäädännöllisin ratkaisuin. Esimerkkeinä voidaan mainita aviovarallisuusjärjestelmä vähemmän omistavan puolison suojana, osituksen sovittelujärjestelmä, lapsen edun korostaminen ratkaisuperiaatteena, vanhempien solidaarinen elatusvastuu lapseen nähden, tasajaon periaate ja sitä suojaava lakiosajärjestelmä, lesken vähimmäisuoja tai vaikkapa jäämistöoikeudellinen avustussäännöstö. Siviilioikeutta on käytetty perhe- ja jäämistöoikeuden alalla tietoisesti tasa-arvopolitiikan välineenä. Tämä koskee yhtä hyvin sukupuolten välistä tasa-arvoa kuin eri ikäryhmien välistä tasa-arvoa. Perhe- ja jäämistöoikeuden kohdalla voidaankin aivan hyvin puhua säädännällisen sosiaalisen siviilioikeuden järjestelmästä päinvastoin kuin niillä siviilioikeuden aloilla, joissa sääntelyn ensisijaisena tavoitteena on vaihdannan intressien turvaaminen.

Projektin teema “Perhe- ja perintöoikeuden arvot” antaa mahdollisuuden kirjoittaa tutkielma miltei mistä tahansa aiheesta perheoikeuden alueella. Projektin painopiste “klassisessa perhe- ja jäämistöoikeudessa”, mutta projektin temalla on liittymäpintoja muun muassa prosessioikeuteen, vero-oikeuteen ja edunvalvontaoikeuteen. Perinteisesti perhe- ja jäämistöoikeuden projektissa on voinut laatia tutkielman aiheesta, joka sivuaa projektin pääteemaa. Näkökulma aiheeseen voi olla kansainvälis-yksityisoikeudellinen, holhousoikeudellinen tai perintöverotukseen liittyvä. Tutkielmia yhdistävänä tekijänä on perheoikeuden arvoperusta.

Perhe- ja perintöoikeuden arvot -projekti edellyttää täydellistä sitoutumista alusta loppuun projektiin. Kaikki muut ylimääräiset työt, tentit ja harrastukset saavat odottaa niin kauan kunnes gradu on valmis.

Projektin työskentelykieli on jokaisen oma äidinkieli ja luonnollisesti gradun voi kirjoittaa sillä kielellä, jota itse luulee osaavansa.

Projekti muodostaa osan pakollisesta opetuksesta. Luennoilla ja seminaareissa on läsnäolopakko.

Projektin tentin voi suorittaa jo kesällä. Toivottavaa on, että jokainen suorittaa tentin joulukuuhun mennessä.

Projektin opetus ja seminaarityöskentely

a) Syyslukukaudella (40-50) tuntia

- Urpo Kankaan johdantoluennoissa (16 tuntia) luodaan yleiskatsaus projektin teemaan. - Luennot pidetään 6.9.- 10.9. ma – pe 8-12 oikeustieteellisen tiedekunnan seminaarisalissa 417 Porthaniassa.

Syventävien opintojen seminaari järjestetään seuraavasti samassa paikassa: 4.10.- 8.10 ma - pe 8-12.

Seminaarialustusten aiheet valitaan painottaen tasapuolisesti projektin eri osa-alueita.

Esitelmien avulla pyritään saamaan alustava kokonaiskuva projektin erityiskysymyksistä.

Seminaari-aiheet pyritään alusta alkaen liittämään osaksi tutkielmaa. Sen vuoksi niihin on suhtauduttava äärimmäisellä vakavuudella. Tavoitteena on ajan säästäminen ja gradun valmistuminen määräajassa.

Olenaisena osana projektin työskentelyyn liittyy projektilaisille nimettävä omaopettaja, joka seuraa tutkielman valmistumista kiinteästi. Omaopettajien yksilöllinen ja henkilökohtainen työnohjaus opiskelijoille järjestetään 20.12-21.12.2010 (ma - ti) myöhemmin ilmoitettavina kellonaikoina.

b) Kevätlukukaudella (20-30 tuntia)

- **Intensiiviseminaari** (2 vrk) järjestetään Tvärminnen eläintieteellisessä koeasemalla 20 - 21.1.2011 (to - pe). Seminaari on pakollinen.

- **Tutkielmaseminaari**, jossa jokainen osanottaja esittelee tutkielmansa disposition, työn edistymisen ja vähintään yhtä tutkielman lukua vastaavan sisällöllisen osan tutkielmasta. Seminaari pidetään 21.3-24.3.2011 ma-to 8-12 seminaarisalissa 417, Porthaniassa..

Projektitentti:

1. *Tuori, Kaarlo*: Kriittinen oikeuspositivismi. Vantaa 2000, s. 109 – 118 sekä s. 257 – 260 sekä *sama*: Oikeuden ratio ja voluntas. Vantaa 2007, s. 103 – 158.

2. *Aarnio, Aulis – Kangas, Urpo*: Suomen jäämistöoikeus I. Helsinki 2009, s. 1 – 56 ja

Aarnio, Aulis – Kangas, Urpo: Suomen jäämistöoikeus II. Helsinki 2008, s. 1 – 145.

3. *Saarenpää, Ahti*: Tasajaon periaate. Vammala 1980, s. 1 - 83 s.

4. *Kangas, Urpo*: Omaisuuden yhteisyydestä omaisuuden erillisyyteen. Helsinki 1996 (72 s).

5. *Gottberg, Eva*: Perhe, elatus ja sosiaaliturva. Tutkimus yksityisen ja julkisen elatusvastuun rajoista, rakenteesta ja toimivuudesta. Turku 1995 (432 s.).

6. *Agell, Anders - Brattström, Margaretha*: Äktenskap, Samboende, Partnerskap. Fjärde upplagan. 2008 (296 s.).

7. *Lohi, Tapani*: Pesänjako, vastike ja lahjansaajan palautusvastuu. Jyväskylä 2006, s. 1-296.

8. *Helin, Markku*: Perheoikeuden siveellinen luonne. LM 2004, 1244 – 1266 sekä KHO 2009:15.

Syventävien opintojen tentin laajuus noin 1400 sivua.

Prosessi- ja insolvenssioikeus

1.Projektin teema: Oikeudellinen konfliktinhallinta - kuka, miten ja milloin ratkaisee riidat?

Projektin johtaja: Risto Koulu

Alkaa syyskuussa 2010

Projektin **esittelytilaisuus** on ti **20.4.** klo 14 p 444

Aihepiiri. Oikeudellinen konfliktinhallinta tarkoittaa niitä periaatteita, joiden varaan yhteiskunnassa esiintyvien konfliktien ratkaiseminen järjestetään. Konfliktinhallintaa voidaan tarkastella sekä riidan osapuolten että lainsäätäjän näkökulmasta. Jälkimmäisessä on otettava kantaa siihen, mitä riidanratkaisukeinoja on olemassa ja mitä riitoja niiden piiriin ohjataan. Osapuolten taas on tiedettävä, mihin väylään syntyvät riidat ovat ohjattavissa, mitkä seikat ohjaavat harkintaa ja miten ohjaaminen toteutetaan. Pääväylät ovat valtiollinen lainkäyttö ja niin sanottu vaihtoehtoinen riidanratkaisu. Jälkimmäisen muunnelmia ovat muun muassa liike-elämän riitaisuuksissa käytetty välimiesmenettely ja institutionaalisen sovittelun eri

tyypit kuten tuomioistuinsovittelu ja rikosasioiden sovittelu. Vaihtoehtoisena riidanratkaisuna pidetään myös lautakuntamenettelyjä kuten kuluttajariitalautakunnassa tapahtuvaa riidanratkaisua.

Ohjaamisen problematiikka ei kata koko konfliktinhallintaa. Yhtä tärkeää on tietää, mitä pätevyysedellytyksiä eri tyyppiselle riidanratkaisulle asetetaan ja mitä oikeusvaikutuksia riidanratkaisuun liittyy, esimerkiksi onko lopputulos suoraan täytäntöön pantavissa.

Ajankohtainen ongelma muun muassa on, koskevatko prosessioikeudelliset oikeusturvan takeet joltain osin myös vaihtoehtoista riidanratkaisua tai yleisemmin, mitä reiluusstandardeja tällaiselle riidanratkaisulle asetetaan.

Käsiteltävät osateemat

- konfliktit yhteiskunnallisena ongelmana
- konfliktinhallinta käsitteenä
- riidanratkaisuun ohjaaminen
- lainkäyttö riidanratkaisuna
- sovittelu riidanratkaisuna
- riidanratkaisun reiluusvaatimukset

Aikataulu

Projekti koostuu asiantuntijaluennosta, seminaareista, projektitentistä, harjoitusaineista sekä tutkielmasta. Muun työskentelyn tarkoituksena on antaa valmiuksia ja tukea tutkielman laatimiseen, mikä siis on projektin pääsuoritus. Projekti rakentuu tiiville periodityöskentelylle. Periodien ulkopuolella opiskelijalla on käytännössä vapaus järjestää oma työskentelynsä. Projektin aikataulu on ohjeellinen; siitä voidaan poiketa projektin edistymisen myötä kumpaankin suuntaan.

- alkuluennot (viikko 37)
- ryhmätyö- eli alkuseminaari (viikko 42)
- projektitentti (viikko 46, suositus)
- tutkielmaseminaari (viikko 50)
- kevättapaaminen (viikko 3)
- loppuseminaari (viikko 19)
- tutkielman jättäminen (viikko 20, suositus)

Jos projektin osanottaja haluaa samalla suorittaa valinnaisia opintoja prosessi- ja insolvenssioikeudessa, osallistumista ”Konfliktinhallinta ja sovittelu” –kurssille (vastaava opettaja Kaijus Ervasti) suositellaan. Kurssi antaa tukea projektin suorittamiselle.

Mahdollisesta korvaavuudesta päätetään myöhemmin.

Projektitenttin tutkintovaatimukset:

Lindfors, Heidi : Vaihtoehtoista riidanratkaisua vai vaihtoehtoista konfliktinratkaisua (2005),
Ervasti, Kaijus : Sovittelu tuomioistuimessa (2005)

Lindell, Bengt : Alternativ rättskipning eller alternativ till rättskipning (2006),

Koulu, Risto : Välityssopimus välimiesmenettelyn perustana (2008)

Koulu, Risto : Sopimukset oikeudenkäynnin varalta (2009)

Rikosoikeus

1. Projektin teema: Rikosoikeuden ajankohtaiset haasteet

Projektin johtaja: prof. Raimo Lahti

Projektin kesto: sl 2010 – kl 2011

Projektin **esittelytilaisuus** on ma **26.4.** klo 15.15 alkaen P518:ssa.

Projektin aloituskokous: .

Projektin aihepiiri: Projektin aihepiirinä on rikosoikeus ja sen ajankohtaiset haasteet, erityisesti eurooppalaistumis- ja kansainvälistymiskehityksestä johtuvat muutossuunnat ja niiden vaikutukset. Aihepiiri mahdollistaa myös rikosoikeuden yleisten oppien ja seuraamusjärjestelmän sekä varsinkin eurooppalaisen ja kansainvälisen rikosoikeuden ja oikeusvertailun näkökulmia pro gradu -töiden aiheiden valintaan. Erilaisille tutkimus- ja lähestymistavoille on projektissa tilaa. Projektin alussa kartoitetaan ja esitellään erilaisia mahdollisia tutkimusteemoja, jotta jokainen projektilainen pääsisi suuntautumaan sellaiseen tematiikkaan ja tutkimustapaan, joka erityisesti sopii hänelle.

Projektin työskentely pääpiirteittäin: Työskentelyn runkona on koko projektivuoden jatkuva seminaarityyppinen työskentely. Etenkin syyslukukaudella erilaisia tapaamisia on paljon kun taas kevätlukukausi painottuu enemmän tutkielman tekoon. Kaikki työskentely on kuitenkin tarkoitettu palvelemaan tutkielman tekoa. Syyslukukaudella suoritetaan projektitentti. Syyslukukauden seminaarityyppinen työskentely alkaa johdannolla projektin aihepiiriin ja tematiikkaan. Sovitaan harjoitusaineiden aiheet ja pidetään harjoitusaineita koskeva tiivis seminaari. Tämän jälkeen sovitaan seminaaritöiden aiheet ja pidetään tiivis seminaari syyslukukauden lopulla mahdollisesti Tvärminnen asemalla. Kevätlukukaudella projektilaiset jatkavat tutkielmatyöskentelyä opettajan ohjauksessa ja kevätlukukauden loppupuolella tekevät seminaarityöt tutkielmiensa pohjalta. Myös muita tapaamisia ja mahdollisia vierailuja viranomaiskohteisiin järjestetään.

Projektitenttin tutkintovaatimukset:

1. Ulkomainen rikosoikeuden perusesitys: **Asp, P.** – **Ulväng, M.** – **Jareborg, N.:** *Kriminalrättens grunder*, Iustus Förlag 2010 (535 s.) tai **Ashworth, A.,** *Principles of Criminal Law*, 6th ed., Oxford University Press 2009 (n. 500 s.) tai **Duff, R.A.:** *Answering for Crime: Responsibility and Liability in the Criminal Law*, Hart Publishing 2007 (299 s.) ja **Bohlander, M.:** *Principles of German Criminal Law*, Hart Publishing 2008 (242 s.) taikka opettajan kanssa sovittava muu vastaava kirjallisuus.
2. Rikosoikeusteoreettinen teos: **Melander, S.:** *Kriminalisointiteoria*, 2008, luvut 1–5 (s. 1–259).
3. Eurooppalaisen rikosoikeuden yleisesitys, n. 350 s.: **Klip, A.:** *European Criminal Law*, Intersentia 2009, s. 1–10, 119–432, tai **Mitsilegas, V.:** *EU Criminal Law*, Hart Publishing 2009 taikka opettajan kanssa sovittava muu vastaava kirjallisuus. Tämä kohta voidaan suorittaa LL.M.-opetukseen kuuluvan *European Legal Space and the Europeanization of Criminal Law* -kurssin yhteydessä (sl 2010).
4. Kansainvälisen rikosoikeuden yleisesitys, n. 350 s.: **Cassese, A.:** *International Criminal Law*, 2nd ed., Oxford University Press 2008, s. 1–314, 336–352, 435–444, tai **Cryer, R.** et al., *An Introduction to International Criminal Law and Procedure*, Cambridge University Press 2007, s. 1–300, 405–455, tai **Werle, G.,** *Principles of International Criminal Law*, 2nd ed., Asser Press 2009, s. 1–343, taikka opettajan kanssa sovittava muu vastaava kirjallisuus.

Työoikeus

Projektin teema: Suomen työoikeuden kansainväliset haasteet

Projektin johtaja prof. **Matti Mikkola**

Projekti alkaa sl. 2010.

Projektin **esittelytilaisuus** pidetään **22.4.** klo 14-15 P444

Tavoitteet ja sisältö. ILO:n, YK:n ja Euroopan neuvoston jäsenenä ja ihmisoikeussopimuksiin sitoutuneena sekä EU:n jäsenmaana Suomi on jo pitkään kehittänyt työlaainsäädäntöään kansainvälisten sitoumustensa mukaisesti. Toisaalta talouden globalisoituminen ja Euroopan sisämarkkinakehitys ovat lisänneet paineita maamme työlaainsäädännön muuttamiseksi. Projektin sisältönä ja tavoitteena on tutkia murroksen olosuhteissa työlaainsäädäntömme kansainvälisiä sidonnaisuuksia niin yksittäisten työntekijöiden työehtojen kuin kollektiivisen työoikeudenkin kannalta.

Projekti käynnistetään tiistaina 14.9.2010 klo 14 Porthanian IV krs. salissa P444.

Aloitustentti on suoritettava työoikeuden valinnaisten opintojen vaatimusten mukaisesti (Kansainvälinen työ- ja sosiaali-oikeus: luennot ja tentti tai pelkkä tentti) viimeistään kevään 2011 ensimmäisellä työoikeuden tenttikierroksella.

Projekti järjestää *seminaaritilaisuuksia* aluksi kerran kuussa ja myöhemmin tarpeen mukaan. Jokaisen tulee osallistua tiedekunnan järjestämään metodiopetukseen, jonka voi korvata professori (emeritus) Aulis Aarnion ja professori Matti Mikkola kurssilla: Siviilioikeudellinen ajattelu ja tutkimus, joka järjestetään Lammin biologisella asemalla ti-ke 23.-24.11. Ilmoittautumisia seminaariin ottaa vastaan seminaarin vastaava, professori Urpo Kangas (ks. Aineiden väliset valinnaiset opinnot).

Jokaisen tulee kirjoittaa kaksi harjoitusainetta, joista ensimmäinen koskee tulevan maisterityön oikeusalaan koskevia lainvalmisteluasiakirjoja ja toinen tulevan maisterityön jäsentämistä. Jokaisen pääasiallisena tehtävänä on laatia pro gradu tutkimus (maisterityö) oman valintansa mukaisesti jostain kansainväliseen työ- tai sosiaali-oikeuteen liittyvästä kysymyksestä tai muusta ongelma-alueesta projektin johtajan kanssa sovitun mukaisesti. Osallistujat voivat valita työnohjaajikseen projektin johtajan sijasta myös toisen tutkijan.

Projektiin osallistuvien tulee olla työoikeuden aineopinnot suorittaneita ja täyttää tiedekunnan syventäviin opintoihin osallistumiselle asettamat vaatimukset, paitsi milloin projektin johtaja suostuu toisenlaisiin järjestelyihin.

Projekti tekee yhden *tutustumiskäynnin* työtuomioistuimeen ja toisen johonkin työriitoja hoitavaan asianajotoimistoon.

Urheiluoikeus

Projektin teema: Moderni urheiluoikeus

Projektin johtaja: Professori Heikki Halila

Projekti alkaa **sl 2010**

Urheiluoikeuden projektin **esittelytilaisuus** on **26.4.2010** klo 15-16 salissa 444.

Alkukokous: 9.9.klo 8-10.

Johdantoluento: 9.9. klo 14-16.

Teemaseminaari: 25.-28.10. klo 9-12

Tutkielmadispositioseminaari 12.1. klo 14-18.

Aineenpalautusseminaari 13.1. klo 14-17.

Tieteellisen kirjoittamisen seminaari 17.1 klo 9-12 ja 18.1. klo 9-11.

Tutkielmaseminaari kevätlukukauden aikana.

Kaikki opetustilaisuudet pidetään salissa P 444.

Tutkintovaatimukset

1. Lenkkeri, P.: Yhteiskunnallisesti merkittävien urheilutapahtumien televisiointi (2007)
2. Sarvikivi, J. Vedonlyöjän rikosoikeudellisen vastuun ongelmakohtat urheiluviedonlyönnissä (2006)
3. Matikainen, N.: Sopupelit, fair play ja vedonlyöntipetos (2006)
4. Ojanen, T. - Aine, A. – Kinnunen, E. – Mylly, T: Urheilu Euroopan perustuslakisopimuksessa (2005) (105 sivua)
5. Urheilu ja oikeus 2004 s. 13-304
6. Urheilu ja oikeus 2009 s. 9-109
7. Idrottsjuridisk skriftserie 10. Artikelsamling 2006 s. 117-260.
8. Rauste, O.: Urheiluoikeus (1997) s. 206-424 ja 540-621.

Valtiosääntöoikeus

Projektin aihe: Perus- ja ihmisoikeudet lainsäätäjien ja -soveltajien toiminnassa

Projektin johtaja: Prof. Tuomas Ojanen

Aika: Projektissa on kaksi osaa, joista ensimmäinen sijoittuu syyslukukaudelle 2010, toinen kevätlukukaudelle 2011.

Projektin **esittelytilaisuus** pidetään ke **28.4.** klo 14 salissa P669.

Sisältö: Suomen liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen vuonna 1990, Euroopan unioniin vuonna 1995 ja kotimaisen perusoikeusjärjestelmän kokonaisuudistus vuonna 1995 ovat muuttaneet Suomen oikeutta ja suomalaista oikeusajattelua ja -kulttuuria perusteista alkaen. Perus- ja ihmisoikeuksien vaikutus kattaa tänään Suomen oikeusjärjestyksen kokonaisuudessaan. Vuonna 2000 voimaan tullut Suomen perustuslaki on entisestään lisännyt perusoikeuksien soveltamista oikeudellisessa ratkaisutoiminnassa.

Vastaavanlainen kehitys on ollut ominainen Euroopan unionin oikeudelle osana sen ns. konstitutionalisoitumista. Perus- ja ihmisoikeuksien asema ja merkitys on huomattavasti vahvistunut unionissa ja sen oikeudessa etenkin nyt 2000-luvulla. Toisin kuin vielä runsas vuosikymmen sitten perusoikeuksilla on nykyään jo näkyvä rooli sekä lainsäätäjän että etenkin tuomioistuinten toiminnassa Euroopan unionissa.

Projektissa tarkastellaan perustuslain perusoikeuksien ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten asemaa ja merkitystä Suomen oikeusjärjestyksessä ja Euroopan

unionin oikeudessa. Tarkastelun kohteena on perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien merkitys sekä lainsäädännössä että oikeudellisessa ratkaisutoiminnassa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa. Perus- ja ihmisoikeuksien lisääntyvä merkitys eri oikeudenaloiilla on niin ikään huomion kohteena. Projektissa tarkastellaan myös perus- ja ihmisoikeuksien asemaa ja merkitystä Euroopan unionin oikeudessa EU-lainsäätäjän ja lainsoveltajien näkökulmasta. Samoin huomioidaan Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimusjärjestelmän, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö mukaan lukien, merkitys sekä Suomen oikeuden että EU-oikeuden kannalta.

Tavoitteet: Tavoitteena on antaa osallistujille syvälinen kuva perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien luonteesta, merkityksestä, soveltamisesta ja vaikutustavoista lakien säätämässä ja soveltamisessa. Lisäksi tavoitteena on antaa aineksia ymmärtää perus- ja ihmisoikeuksien merkitystä oikeuskehityksessä sekä Suomessa että Euroopan unionissa.

Opetusmuodot: Opetusmuodot koostuvat johdantoluennoista, seminaari-istunnoista sekä kirjallisten töiden laadinnasta. Lisäksi projektissa pyritään järjestämään ekskursion ainakin eduskunnan perustuslakivaliokuntaan ja suureen valiokuntaan. Opiskelijoille pyritään mahdollisuuksien mukaan tarjoamaan tilaisuuksia osallistua erilaisiin projektin teeman kannalta kiinnostaviin tieteellisiin seminaaritilaisuuksiin, luentosarjoihin tms. Suomessa.

Ohjelma:

Projektin järjestäytymisistunto on 9.9.2010 klo 13–16 salissa P669, jolloin päätetään projektin tarkasta aikataulusta ja ohjelmasta ottaen mahdollisuuksien mukaan huomioon myös opiskelijoiden toiveet. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa projektin opinnot nopeammassa aikataulussa, esimerkiksi syyslukukauden aikana. Tähän liittyvistä järjestelyistä sovitaan erikseen professorin kanssa.

Syyslukukausi 2010

- Järjestäytymisistunto 9.9.2010 klo 13–16 salissa P669.
- Luentosarja, joka johdattaa projektin asiakokonaisuuksiin, luentojen päätteeksi kartoitetaan tutkielman aihepiirejä.

Lokakuun loppuun mennessä palautetaan tutkielmasuunnitelma. Jo tässä vaiheessa voi palauttaa myös tutkielman osia.

- Seminaari-istunnot, joissa käsitellään tutkielmasuunnitelmien tai tutkielman laadinnassa esille tulleita metodologisia, teoreettisia, sisällöllisiä tai käytännöllisiä kysymyksiä (marras–joulukuu).

Kevätlukukausi 2011

- Seminaari-istunnot, joissa keskustellaan projektiopintojen nykytilasta sekä käydään läpi tutkielmien laadinnassa esille tulleita teoreettisia, sisällöllisiä ja käytännön kysymyksiä ja joissa käydään läpi sellaisten opiskelijoiden tutkielmasuunnitelmat, joita ei ole käsitelty jo syyslukukaudella (tammikuu).
- Seminaari-istunnot, joissa käydään läpi joko käsikirjoituksia tutkielmien keskeisistä luvuista/jaksoista tai valmiita tutkielmia (maalis–huhtikuu).

Projektitentti: (10 op)

Projektitentti, yhteensä n. 1500 sivua, joka koostuu kaikille yhteisestä yleisestä osasta ja erityisestä osasta, jonka tutkintovaatimukset määräytyvät opiskelijan suuntautumisen mukaan.

Yleinen osa (kaikille yhteinen)

Douglas-Scott, S., A Tale of Two Courts: Luxembourg, Strasbourg and the Growing European Human Rights Acquis. *Common Market Law Review*, Vol. 43, 3/2006, s. 629–665. (37 s.)

Gearty, C., *Principles of Human Rights Adjudication* (2004). (215 s.)

Hidén, M., *Juridiikkaa ja muotoja eduskuntatyössä* (2007) tai teoksen ruotsinkielinen painos

Hidén, M., *Juridik och former i riksdagsarbetet* (2007). (194 s.)

Ojanen, T., Eurooppa-tuomioistuimet ja suomalaiset tuomioistuimet. *Lakimies* 7-8/2005, s. 1210–1228. (19 s.)

Viljanen, V.-P., *Perusoikeuksien rajoitusedellytykset* (2001). (362 s.)

Viljanen, V.-P., Perustuslain etusija ja risti riidan ilmeisyyden vaatimus. Teoksessa *Juhlakirja Hannu Tolonen* (2005), s. 309–323. (15 s.)

Weiler, J.H.H., *The Constitution of Europe* (1999), s. 102–128. (27 s.) (Yhteensä 869 s.)

Tentin yleinen osa suositellaan suoritettavaksi tenttiakvaariossa. Katso tenttiakvaariosta tarkemmin opinto-oppaan yleisen osan tenttimistä koskevasta kohdasta sekä Internetistä osoitteesta <http://ok.helsinki.fi/tentti/>. Tentin suorittamisesta muutoin kuin tenttiakvaariossa on sovittava erikseen oppiaineen professorin kanssa.

Erityinen osa

Opiskelijan suuntautumisen perusteella määräytyvistä tutkintovaatimuksista sovitaan erikseen professorin kanssa. Kirjallisuutta erityisessä osassa tulee olla noin 600 sivua. Erityisen osan tutkintovaatimuksia on mahdollista korvata myös kirjallisilla töillä (essee, kirja-arviointi tms.) professorin kanssa erikseen sovittavasta aiheesta.

Valtiosääntöoikeuden syventäviin opintoihin voi sisällyttää enintään 16 opintopistettä osallistumisesta valtiosääntöoikeuden alaan kuuluviin kansainvälisiin oikeustapauskilpailuihin (erityisesti En nordisk rättegångstävling, ks. lisää opinto-oppaan Kansainväliset oikeustapauskilpailut -kohdasta) sikäli kun niitä ei ole sisällytetty valtiosääntöoikeuden valinnaisiin opintoihin tai osaksi muita opintoja.

Oikeustapauskilpailuista saaduilla opintopisteillä voi esimerkiksi korvata osan projektitentistä. Asiasta on sovittava erikseen oppiaineen professorin kanssa.

Velvoiteoikeus

1. Sopimusoikeus

1. aihe / ämne: sopimusoikeudellisia kehityssuuntauksia - avtalsrättsliga utvecklingstrender
johtaja / ledare: docent / universitetslektor – yliopistonlehtori, dosentti frey nybergh
tiedotustilaisuus / informationsträff: 15.4.2009 klo – kl. 14.00, porthania 668
aika / tid: syyslukukausi / höstterminen 2010 – kevätlukukausi / vårterminen 2011
tavoite / målsättning:

-eu:n sääntelyn vaikutukset kansalliseen sopimusoikeuteen – inverkan av regleringen i eu på den nationella avtalsrätten

- kuvata ja analysoida julkisen sektorin tulohjaus- ja yhtiöittämisuudistusten sopimusoikeudelliset seuraukset – att beskriva och analysera de avtalsrättsliga följderna av reformer av resultatstyrning och bolagisering inom den offentliga sektorn

- kuvata ja analysoida alakohtaisen sääntelyn deregulaatiouudistusten sekä kilpailuttamis- ja yksityistämisuudistusten sopimusoikeudelliset seuraukset – att beskriva och analysera de avtalsrättsliga följderna av reformer av avreglering, konkurrensutsättande och privatisering inom olika branscher

käsiteltäviä kysymyksiä / frågor som tas upp till behandling:

-hur förhåller sig den avtalsrättsliga regleringen till regleringen inom olika branscher till förmögenhetsrättens allmänna läror?

-hur påverkar konkurrensrätten avtalsrättsliga förhållanden?

-hur har avreglerings- och konkurrensutsättningsreformerna påverkat konsumentskyddet inom de olika branscherna?

-hur skiljer sig regleringen av avtalsförhållanden inom infrastrukturbranscher från den allmänna avtalsrättsliga regleringen?

projektin kulku / projektets förlopp:

-projektet alkaa johdantoluennolla 13.9.2010, jonka jälkeen projekti järjestäytyy – projektin alku on inleds med en föreläsningsserie från och med 13.9.2010 och därefter konstitueras sig projektet.

-syyslukukaudella pidetään artikkelianalyysiseminaari ja ohjausseminaari sekä järjestetään tiedonhaun koulutusta. – på hösten hålls ett artikelanalysseminarium och ett handledningsseminarium samt anordnas ett instruktionstillfälle om informationssökning.

-kevätlukukaudella projekti päättyy raportointiseminaariin. – på våren hålls ett rapportseminarium.

-projektet är kaksikielinen. – projektet är tvåspråkigt.

-tentamensförordningarna meddelas senare. – tentativaatimukset ilmoitetaan myöhemmin.

2. Yleinen velvoiteoikeus

Projektin teema: Luotto- ja maksuvälineet

Projektin johtajat: prof. Heikki Halila (päävastuu kl 2011), prof. Janne Kaisto (päävastuu sl 2010).

Projektin alku: sl 2010

Projektissa syvennetään niitä perustietoja, joita opiskelijat ovat saaneet luotto- ja maksuvälineistä aiemmissä opinnoissa. Huomiota kiinnitetään muun muassa tavallisiin velkakirjoihin, juokseviin sitoumuksiin, takaukseen ja erilaisiin maksujärjestelmiin, myös luottokortteihin.

Projektin alustava ohjelma:

Syyskuu 2010: Alkukokous to 16.9. klo 14-16 P518. Johdantoluennot ma-pe 20.-24.9. klo 14-16 P518.

Lokakuu 2010: Artikkelianalyysiseminaari ma-pe 11.-15.10. klo 14-16 ja ma-ke 18.-20.10. klo 12-14 P518.

Joulukuun 2010: Ohjausseminaari ke-pe 8.-10.12. klo 14-16 ja ma-pe 13.-17.12. klo 14-16 P518.

Toukokuun 2011: Loppuseminaari ke-pe 4.-6.5 klo 10-12 ja ma-pe 9.-13.5. klo 14-16.

Projektin tutkintovaatimukset:

Ilmoitetaan syyskuun 2010 alkuun mennessä.

Ennakkotietoja myöhemmin – kl 2011 ja sl 2011 – alkavista projekteista.

Yksityiskohtaiset projektiesittelyt ovat nähtävissä lukuvuoden 2010-2011 opinto-oppaassa

Eurooppaoikeus

Eurooppaoikeuden syventävien opintojen projekti alkaa kevätlukukaudella 2011. Projektin johtajana toimii prof. Juha Raitio. Projektin sisällöstä ja aikataulusta tiedotetaan myöhemmin erikseen mm. oppiaineen kotisivuilla.

Finanssioikeus

Prof. **Esko Linnakangas** pitää kl 2011 alkavan ja sl 2011 päättyvän finanssioikeuden syventävien opintojen projektin verojärjestelmän muutoksista ja oikeusturvasta.

Hallinto-oikeus

1. Projektin teema: Yleishallinto-oikeus

Projektin johtaja: prof. Outi Suviranta

Projektin kesto: kl 2011 – sl 2011

2. Projektin teema: Oikeusturva ja moderni hallintoprosessi

Projektin johtaja: prof. Olli Mäenpää

Projekti alkaa sl. 2011

Kauppaoikeus

1. Immateriaalioikeus kl. 2011

Opettajat: professori Oesch, professori Bruun, tohtorikoulutettava Vesala

2. Projektin teema: Osakeyhtiön rahoitus ja hallinnointijärjestelmät (Corporate Finance and Corporate Governance) kl. 2011

Projektin johtaja: prof. Seppo Villa

Oikeustaloustiede

Oikeustaloustieteessä järjestetään seuraava syventävien opintojen projekti kevätlukukaudella 2011,

Prosessioikeus

1. Projektin teema: Ändringssökande/Muutoksenhaku

Projektin johtaja: prof. Dan Frände

Alkaa tammikuussa 2011

2. Projektin teema: Yksityishenkilön maksukyvyttömyys

Projektin johtaja: Heidi Lindfors

Projektin järjestäminen riippuu prosessi- ja insolvenssioikeuden opetushenkilöstöjärjestelyistä. Projektin aloittaminen varmistuu syksyllä.

Jos projekti järjestetään, se alkaa tammikuussa 2011

Rikosoikeus

Projektin teema: Aihepiiri ja tutkintovaatimukset ilmoitetaan myöhemmin

Projektin johtaja: yliopistonlehtori N.N.

Projektin kesto: kl 2011 – sl 2011

Velvoiteoikeus

1. Projektets tema: Europeiseringen av konsumentavtalsrätten – Eurooppalaistuva kuluttajasopimusoikeus

Projektets ledare: doc. Johan Bärlund

Projektet börjar: ht / sl 2011

2. Projektin teema: Korvausoikeus

Projektin johtaja: prof. (mvs.) N.N.

Projekti alkaa: kl 2011

(Kyseessä on prof. Norio-Timosen sijaisen pitämä projekti; projektin toteutuminen edellyttää, että prof. Norio-Timosen ”virkavapaus” lukuvuonna 2011 toteutuu ja että professuuria hoidatetaan ao. aikana.)